

ἀλτανιάζω ἀμάρτ. ἀλτανιάζω Θήρ.

*Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλτάνα.

*Ἀλτανεύω, δὲ ίδ.

ἀλτίνα ἡ, Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

*Ισως ἐκ τοῦ Ἰταλ. *a lto* = ὑψηλός.

*Απόγειος αὔρα ἀπὸ ἀνατολῶν πνέουσα (ἰσως ἡ ἀπὸ ὑψηλῶν μερῶν, ἀπὸ τῶν ὁρειῶν πνέουσα).

ἄλτο τό, Σῦρ. κ. ἀ. ἄρτο Κύθν. κ. ἀ.

*Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *a lto* = ὑψηλός.

1) Τὸ ὕψος τοῦ δικτύου Κύθν. κ. ἀ.: *Ἄρτο τοῦ δικτυοῦ.

2) Δίκτυον ἔχον πλάτος διακοσίων ματεών Σῦρ. κ. ἀ. Πβ. ἀλτάδος.

***ἄλτος** ἐπίθ. Θηλ. ἄλτα Πόντ. (Οἰν. Τραπ.)

*Ἐκ τοῦ Λατιν. *a ltu s.*

1) Ὁ λίαν φημισμένος, ἔνδοξος, περιώνυμος Πόντ. (Τραπ.): *Ἄσμ.

Τὴν κυρὰ Εἰρήνην προξενοῦν κάτον μακρὰ 'ς τὰ ξένα,
'ς τὰ ξένα κ' εἰς τ' ἀλόξενα, 'ς τὴν ἄλτα Ρωμανίαν
(ἀλόξενα = ὀλόξενα, ὀλως ξένα) Τραπ. 2) Ὁ λίαν ἀπο-
μεμαρυσμένος Πόντ. (Οἰν.): *Σ τὴν ἄλτα τὴν Ρωμανία!
(ἐνν. νὰ πάς! Ἀρά. Συνών. φρ. 'ς τὸ διάβολο καὶ
πάρα πέρα!)

ἄλτσα ἡ, Ἀθῆν. Θεσσ. κ. ἀ. ἄλσα Μύκ. κ. ἀ. ἄλ-
τσα Θεσσ. ἄλτοῖς δ, Λεξ. Βερ. 3

*Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *a lzo*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Τεμάχιον δέρματος ἡ ξύλου ἐπιτιθέμενον εἰς τὸ
ψίδι τοῦ καλαποδιοῦ, ἀν τοῦτο είναι λεπτότερον τοῦ λη-
φθέντος μέτρου Ἀθῆν. Θεσσ. Μύκ. 2) Πεταλοειδὲς
σίδηρον ὑπὸ τὰς πτέρωνας τῶν ὑποδημάτων Θεσσ. —Λεξ.
Βερ. 3

ἀλυγιστὰ ἡ, Λεξ. Βλαστ.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλύγιστος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ίδ.
ἀ- στερητ. 1 β.

1) Τὸ νὰ μὴ λυγίζῃ τις, ἀκαμψία. 2) Μεταφ. σκλη-
ρότης. Συνών. ἄλυπη σξά, ἀπονγά, ἀσυμπονά.

ἀλύγιστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀλύγιστος βόρ. ίδιώμ.
ἀντιστος Νάξ. (Απύρανθ.)

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. λυγιστὸς < λυγίζω.
Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. B 274 (ἕκδ. ΣΞανθουδ.) «κι ἀσά-
λευτο 'ς τὴν ταραχὴ κι ἀλύγιστον ἐγίνη». Τὸ ἀντιστος
ἐκ τοῦ ἀλύγιστος κατ' ἀποβολὴν τοῦ γ καὶ μετάθεσιν
φθόγγων.

1) Ὁ μὴ λυγίζων, δὲ μὴ καμπτόμενος, ἐπὶ μετάλλου καὶ
ξύλου, συνεκδ. δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου σύνηθ. : *Ἀλύγιστος
ἀνθρωπος (εὐθυτενής). *Ἀλύγιστο κορμὶ (εύσταλές, χαριτω-
μένον, ίδια ἐπὶ γέροντος ἀκμαίου) σύνηθ. || Φρ. Κεφάλι ἀλύ-
γιστο (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀμεταπείστου. Συνών. φρ. κεφάλι
ἀγύριστο, δὲ ίδ. ἀγύριστος Β 1) πολλαχ. Συνών.
ἀλυγος. 2) Μεταφ. ἀκαμπτος, ἀμετάρρεπτος, σταθερὸς
πολλαχ. : *Ἀντιστη ὑναῖκα 'ν κ' εὐτή, τὴν κεφαλή τοη νὰ
τοη κόργης δὲ 'νλίζει Απύρανθ. 2) Ὁ ἐν ἀκμῇ εὐρισκό-
μενος, ἀκμαῖος Νάξ. (Απύρανθ.) : *Ἀντιστος χορὸς είναι
κεῖ στημένος.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀλυγος ἐπίθ. Κάσ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ φ. λυγῶ, δι' ὁ ίδ. λυγίζω,
παρὰ τὸ θέμ. τοῦ ἐνεστῶτος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ
καὶ ἀβλεπος ἐκ τοῦ βλέπω.

*Ἀλύγιστος 1, δὲ ίδ. : *Ἀλυγη βέργα.

ἀλύθιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀλόθιθιαστος Ρόδ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λυθιαστὸς < λυ-
θιάζω.

1) Ὁ μὴ γονιμοποιθεῖς δι' ὀλύνθου. 2) Ὁ μὴ
έμβολιασθεῖς.

ἀλυκάρις δ, ἀμάρτ. ἀλκάρης Σάμ. Στερελλ..

*Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλυκή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ἀρις.

1) Ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὴν ἀλυκήν, ἀλατοπηγὸς
Στερελλ. 2) Ὁ διευθυντής τῶν ἀλυκῶν Σάμ.

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Ἀλυκάρις Χίος (καὶ
ἐν ἐγγράφῳ τοῦ 1676) *Ἀλυκαρία Α.Ρουμελ.

ἀλυκασέα ἡ, Πόντ. (Σάντ.)

*Ἐκ τοῦ ούσ. *ἀλύκασι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ
ὅμοια αὐτόθι γλύκασι - γλυκασέα, θέρμασι - θερμα-
σέα, νόστασι - νοστασέα.

*Ἀλμυρὸν ἔδεσμα. Συνών. ἄλυκωσία, ἄλυκά (ίδ.
ἀλυκὸς 2). Πβ. ἀλύκιν, ἄλυκόξινος.

ἀλυκή ἡ, σύνηθ. ἀλκή βόρ. ίδιώμ. ἀλυτοή Εύβ.
(Ορ.) κ. ἀ. ἀλυτοή Κύπρ. ἀλοντοή Αἴγιν.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλυκός.

1) Μέρος τῆς παραλίας, εἰς τὸ ὅποιον περικλείεται τὸ
ῦδωρ τῆς θαλάσσης καὶ ἔξατμιζόμενον ἀφίνει τὸ ἄλας,
ἀλοπήγιον σύνηθ.: Νὰ πάς ἐκεῖ ποῦ ψένει δ ἥλιος τὸ ψωμὶ
καὶ ἡ ἀλυκὴ τ' ἀλάτι! (ἀρά) Πελοπν. (Βούρβουρ.) || Φρ. Τὸ
φαεὶ είναι ἀλυκή (πολὺ ἀλμυρὸν) πολλαχ. || Παροιμ.

*Ἀλάτι πάει 'ς τὴν ἀλυκὴ καὶ ξύλα πάει 'ς τὸ λόγγο
(ἐπὶ τοῦ κομῆζοντός που ἡ προσφέροντος εἰς τινα πρᾶγμα,
τὸ ὅποιον ἔχει οὗτος ἀφθονον. Πβ. ἀρχ. φρ. «γλαῦκ'
Ἀθήναζε») Πελοπν. (Μεσσ.) || *Ἄσμ.

Γεὰ σώπα, σώπα, μαῦρο μου, τοιαί θά σε τουραγνίσω,
θά πάω σε 'ς τὴν ἀλοντοή νά σε φορτώω ἀλάτι

Αἴγιν.

Νὰ πάμεν εἰς τὴν ἀλοντοήν ἄλας νὰ σε φορτώσω
Κύπρ. Συνών. ἀλατόγουρνα, ἀλατότοπος 1, ἀλυκιά 1.

2) Ἀποθήκη ἀλατος Εύβ. (Ορ.) 2) Τὸ λεπτότατον
ἄλας, τὸ ὅποιον μένει εἰς τὰ κοιλώματα τῶν παραλίων
βράχων μετὰ τὴν ἔξατμισιν τοῦ θαλασσίου ὕδατος Χίος.
Συνών. ἀλατάρημη 2, ἀλοσάχνη 1, ἀλυκιά 2,
ἀφρίτης.

*Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Ἀλυκή καὶ πληθ.
*Ἀλυκές σύνηθ. *Ἀλκή Στερελλ. (Αίτωλ.) *Ἀλυτοή Πάρ.
*Ἀλυτοή Κύπρ. *Ἀλυτοής Κύπρ.

ἀλυκιά ἡ, Λυκ. (Λιβύσσος.) ἀλυκιά Χίος (Καρδάμ.)
ἀλνοιά Χίος (Βολισσός.)

*Ἐκ τοῦ ούσ. ἀλυκή.

1) *Ἀλυκή 1, δὲ ίδ., Λυκ. (Λιβύσσος.) 2) Τὸ λεπτό-
τατον ἄλας, τὸ ὅποιον μένει εἰς τὰ κοιλώματα τῶν παρα-
λίων βράχων μετὰ τὴν ἔξατμισιν τοῦ θαλασσίου ὕδατος

